

avant...!

any 11

portantveu d'«avançada de l'empordà»

núm. 33

un parlament més

Segles enrera Catalunya tenia unes corts i un govern que regentaven els destins de la nostra nació lliure.

La cobejança d'un monarca desvergonyat va sumir-nos sota el jou de l'esclavatge. La vexació i l'escarni, factors desconeguts en la nostra terra on es vivia en un ambient de germanor i progrés, varen ésser importats per aquell rei d'ingrata recordança i per aquella manada de corifeus - que en deien nobles - els quals el seguien empesos per insà desig. L'aristocràcia estrangera es dalia per implantar el seu feude en la xamosa i rica nació catalana.

Els nostres avantpassats defensaren amb la vida la llibertat. La sang d'aquells màrtirs va regar els carrers de la capital catalana i era el poble, el veritable poble que, en les barricades defensava conscientment, pam a pam, el nostre país de l'allau invasor.

Han passat anys dolorosos, però plens d'esperances. El caliu racial s'ha conservat irradiant. No pogueren doblegar-nos. Les xurriacades eren fortes, però la nostra voluntat n'era més. Amb l'ànima sagnant anàvem fent via camí de la redempció.

I, a la fi, ajudant a enderrocar un règim de tirania que havia castigat follament i sense treva a tots els pobles hispànics sumint-los en la vergonya i misèria més espantosa, hem aconseguit que el poder central d'Espanya ens reconegués una part d'aquelles llibertats que ens foren violentment arrabassades.

El parlament català, fruit de les concomitàncies amb la plutocràcia espanyola s'ha inaugurat, però, el poble treballador que ahir defensava les nostres llibertats nacionals amb les armes a la mà, veu amb la màxima indiferència aquest fet.

Per què? Perquè s'adona que el parlament de Catalunya no és el que tenien abans, hi manca la llibertat d'acció, hi manca una representació del veritable poble. Aquest parlament no és res més que una sucursal del poder central espanyol; calia que se'ns reconegués la nostra indiscutible personalitat històrica i que hi hagués uns quants diputats obrers. Havíem exposat la vida per reconquerir les nostres llibertats i en assolir un règim de democràcia i justícia precisava que els catalans ens adonéssim que aquests mots no eren un mife.

El règim capitalista ja compta amb un parlament més. Ara que el món trontolla sota el pes d'un esgarrifós esdevenidor, Catalunya, que havia d'ésser avantguarda de gestes heroiques, es lliura lligada de peus i mans als seus enemics seculars.

Cada dia el terreny de lluita es va difinint més. Ja no ens commouen els pairalismes que ha creat la burgesia per embrutir el nostres sentits.

full quinzenal

ja fa dotze anys...

El 30 del prop-passat s'acomplien dotze anys del vil assassinat de què fou víctima el gran polític del proletariat, Francesc Llairet.

¿Qui no recorda a Francesc Llairet? ¿Qui no ha dedicat uns instants a la seva memòria?

I és que Llairet era un gran obstacle, un greu perill per la classe burgesa que s'adonava de les seves indiscutibles qualitats d'orientador i bon organitzador del proletariat de Catalunya, el mentor veritable que hauria assolit la reivindicació del nostre obrerisme i que ara, per dissort, només podem seguir amb fidelitat el guiatge que ens llegà.

Llairet hauria acabat per aconseguir que el moviment obrer s'hagués acoblat fermament en el seu propi partit de classe, plasmant una política de plena i ben concreta democràcia, en la qual havia de triomfar, d'una manera absoluta i esclatant, l'acció econòmica dels sindicats.

El malaurat polític del proletariat que era espiritualment fort i inexpugnable, físicament tenia les extremitats abdominals completament mortes que contrastaven, de faísó excepcional, amb el seu cos ample i enèrgic. La força dels seus braços, l'empenta del seu pit i l'impuls guiador del seu talent es veia restat de potència a causa de les seves cames paralítiques. Llairet, que tenia mig cos sadollat de vida, pletòric d'entusiasmes, tenia, també, mig cos mort: havia de caminar amb crosses.

*Aquest defecte físic de Llairet empara-
(segueixen a la segona plana).*

15 cts.

El patriotisme és la fossa dels explotats.

Cal que els obrers actuem de cara a una renovació mundial. No ens deixem enganyar pels que viuen del nostre esforç col·lectiu.

Estan en pugna dues grans forces motrius. Si ens deixem posar el peu al coll ens anihilaran. Cal reconèixer la transcendència dels moments que vivim. Anem a passes agegantades a la creació d'una societat nova.

Si actuem tots a l'una podrem assolir la realització dels nostres anhels d'igualtat humana, però si continuem separats per mesquines desavinences donarem pas a un estat caòtic que serà la demostració palesa de la nostra incapacitat racional.

I allavors germans proletaris no ens quedarà altre remei que vinciar novament l'espina davant del fuèl provocador i brutal de l'amo.

Tot el que existeix, adhuc les aparents aberracions naturals, té una raó d'existir.

MARX.

fermín galán y garcía hernández

en el segundo aniversario de vuestra muerte

Castillo de S. Fernando. Mañana del 12 de Diciembre de 1930. En un grupo se comentan las confusas noticias del movimiento de Jaca. Me acerco y digo sin vacilación: ¡Fermín Galán es el que se ha sublevado!

No tenía noticias tuyas hacía tiempo, pero suponía que cualquiera que fuese la guarnición de su destino, él no dejaría de conspirar y sería el primero en lanzarse en franca rebeldía.

Difícil le habría sido al Comité Revolucionario, de no existir Galán, encontrar otro hombre que en valor, abnegación y espíritu de sacrificio, superase al sublime mártir de aquella memorable jornada.

Estaba firmemente decidido a sublevarse. Cien vidas que hubiera tenido, se las habría jugado igualmente por derrocar a la Monarquía. Pero él no quería una militarada más. La última fué la «sanjuanada», de la que sacó una gran experiencia y quería asociar al pueblo en el movimiento y se diese luego el régimen que apeteciese.

Quisieron sus asesinos salvar al régimen aplicando duras penas y lo hundieron decidida e inexorablemente.

Pudo huir y no quiso. A los que insistían para que tal hiciese, les contestó:

—Para yo marcharme tendrían que perdonarme los muertos, y no pueden hacerlo; tendríais que perdonarme vos-

otros, que sin duda me habéis perdonado ya; pero tendría que perdonarme yo mismo, que no me perdonaría nunca. Si huiese no podría vivir tranquilo; sería constantemente un huído de mí mismo, de mi conciencia...

¡Qué alma más grande, más sublime la de aquel hombre!

Y hasta el último momento le engañó aquel corazón suyo tan generoso, juzgando a los demás capaces de iguales sentimientos.

Creyó salvarla la vida cuando se enteró de las proclamas que por orden de Fernández Heredia lanzaron los aviadores, prometiendo el perdón a los que voluntariamente se entregasen.

Pero necesitaban teñirse en sangre las garras aquellos chacales, que después de la ejecución, como era domingo, oyeron misa y comulgaron tan *cristianamente*.

¡Qué lástima de Fermín! Cuánto más se engrandece tu figura, más ruines y miserables contemplo a los que te dieron muerte!

Pero, ¿qué sabían ellos de ese ideal que formaba parte de tu ser y que sólo por él vivías?

A los que viven a ras de tierra les ciega la luz del sol y carecen de alas para remontarse a las regiones del espíritu, a esas cumbres que tú alcanzaste con tu heroico sacrificio.

va, encara més, als seus assassins per a poder cometre, amb més llibertat, el seu crim abjecte

Francesc Llairet queia colpit traïdorament per les bales de la burgesia en ple carrer de Barcelona. La seva política clara com un mirall, la seva orientació ben definida i digníssima com no n'hi havia hagut d'altra, esportiva al capitalisme i aquest volgué fer obstrucció a l'obra que amb tant d'èxit anava forjant. Es per això, doncs, — per aquesta bella i magnífica missió orientadora d'emancipació — que fou assassinat Francesc Llairet.

Amb tot, però, l'actuació zumbajant dels anarquistes anti-polítics era plaent, com ara, a la classe burgesa.

ROC CLAR

avant..!

redacció: rambla, 29

lígueres 14 desembre 1932

el pròxim número sortirà
el dimecres, 28 desembre

venda: llibreria batlosera

Pintures i Pinzells EL SIGLO
Avinguda de la República, 17

Dos años hace ahora que el plomo asesino abatió tu cuerpo y el de García Hernández, pero no destruyó lo más sublime que en Vds. había: el espíritu, que pese a todos los verdugos se transmite a las generaciones conscientes que siguen la ruta señalada por los mártires de la Libertad.

No es preciso que en honor vuestro se eleve monumento alguno conmemorativo de vuestra gesta heroica. Más que la fría insensibilidad del mármol o del hierro, la perpetua la plasmación exacta de aquellos vuestros anhelos de humanidad y justicia que os condujo al sacrificio.

¡Llor a los dos mártires que el 14 de Diciembre de 1930 fueron inmolados por los Scarpas del XIII veces maldito!

ENRIQUE MEDINA.

S'arreglen plomes estilogràfiques
Llibreria Batlosera
GALAN, 2

canvi de rotulació política local

A la fi l'Ajuntament de Figueres ha acordat canviar aquells noms de carrers que eren una vergonya per la nostra ciutat. Encara en queda algun que hem de confiar serà també substituït.

Troblem encertats bona part dels noms escol·lits per la nova rotulació, però n'hi trobem a faltar.

L'Ajuntament de Figueres no ha recordat il·lustres traspassats, els noms dels quals transcrivim a continuació perquè es tinguin en compte:

Francesc Lairet.—Salvador Seguí.—Valentí Almirall.—Martí Julià.—Rafael de Casanova.

Som del parer que els carrers han d'ésser designats per noms de personalitats desaparegudes, fets heroics i dates històriques, ens hi sobren per tant noms de pobles i regions.

El que trobem d'un efecte deplorable, és que la majoria dels Ajuntaments de la República hagin repetit aquella gesta dels Consistoris dictatorials: rotular carrers amb noms d'actuals governants.

A Figueres el carrer de Perelada portarà el de Francesc Macià, i el carrer del Col·legi el de Manuel Azaña.

Nosaltres volem recordar aquell 14 d'abril de 1931, aquella trencadissa de làpides, aquelles manifestacions cíviques que acabaven amb tot el que repugnava a la consciència dels ciutadans veritablement liberals, veritablement demòcrates, veritablement justiciers. I com que no oblidem aquell 14 d'abril i n'augurem un altre que s'apropa, trobem lamentable que els Ajuntaments republicans facin igual que els de la Dictadura, o sigui, que s'entretinguin aixecant ídols en lloc de propagar i enaltir un programa, una gesta, uns màrtirs...

* * *

Amb aquest canvi de rotulació de carrers hem pogut constatar una segona victòria dels ensotànats de la parròquia.

La primera va ésser fent desdir a l'Ajuntament d'aquells acords que publicà *Empordà Federal* amb grans capçaleres i a tota plana: no deixar tocar les campanes, privar que passés el viàtic pels carrers, que els capellans no cantessin en els enterraments, etc., etc. i etc.

La segona ha estat *privant* de donar el nom de Francesc Ferrer i Guàrdia, als carrers Alt i Baix de Sant Pere.

La clerecia domina netameat a l'Ajuntament laic (?) que patim.

La «Joventut d'Esquerra»—també es diuen laics—que actua sota la tutela paternalista dels prohoms del cim del «Royal» havia demanat a l'Ajuntament d'on són majoria els protectors esmentats, que el nom de Francesc

Ferrer i Guàrdia honorés, *precisament*, el carrer que condueix a l'església gran.

Segons referències, ens hem assabentat que se'ls hi va prometre que quan es decidissin a fer el canvi dels noms dels carrers es posaria el de Francesc Ferrer i Guàrdia on ells demanaven.

A més a més la «Joventut d'Esquerra» del centre del cim del «Royal» projectava obrir una subscripció per adquirir unes làpides dignes del rellevant humanista.

Què s'ha fet de tot això? Perquè no s'ha portat a cap la subscripció? Han protestat en veure que no es complia el que els hi havien promès?

Res enterament. Nosaltres no volem culparlos a ells, puix sabem que haurien portat a la pràctica el seu desig i que ensems haurien protestat virilment de la *passegada* que han estat víctimes per part de la majoria edilícia, però no poden fer res, puix per dolent i tarambana que sigui un *pare* hom no s'hi pot rebelar.

Els papus negres de la parròquia, varen fer sortir uns quants titelles demanant que per tradició no es canviés el nom de Sant Pere—quan es tractava de substituir-lo pel de Ferrer—ara en assabentar-se que hi posen el d'Angel Guimerà callen, ja els hi és igual que treguin el de Sant Pere.

Per l'estat major parroquial hauria estat un turment insuportable tenir a tota hora, davant dels ulls, el nom d'una víctima.

Els prohoms del cim del «Royal» han preferit no ferir la susceptibilitat del rector, abans de complaure la petició dels seus joves correligionaris, que era l'interpretació veritat dels sentiments laics i lliurepensadors dels ciutadans figuerencs.

Però el que no s'ha fet avui, es farà un altre dia.

Repetim-ho. Tornarà un altre 14 d'abril i allavors el poble ja no tindrà aturador, farà justícia, condemnarà impacablement l'actuació d'aquells i la d'aquests, el seu fall serà just i, per tant, indiscutible.

VÍCTOR MUNTANYÀ.

Articies fotogràfics EL SIGLO
Hoinguda de la República, 17

subscripció pro-làpides francesc ferrer i guàrdia

Reunida la Junta d'«Avançada de l'Empordà» i assabentats de les incomprendibles dificultats que hom trobava en certs elements, per tal de prendre part en un acte públic a la memòria del màrtir Francesc Ferrer i Guàrdia, i ensems per deixar ràpidament solucionat aquest assumpte, en assabentar-nos que el Consistori Municipal figuerenc havia acordat donar el nom de Francesc Ferrer i Guàrdia, a un carrer de la ciutat, hem decidit cursar a l'Ajuntament el següent comunicat:

«Avançada de l'Empordà». — Figueres.

Ciudadà Alcalde:

En fer-nos càrrec de tots els assumptes pendents dels «amics d'avançada...!», el depositari de la subscripció pro-làpides Francesc Ferrer i Guàrdia, va lliurar-nos l'import de l'esmentada suscripció.

Discrepant del criteri dels «amics d'avançada...!» respecte a destinar les pessetes recaptades a l'organització d'un acte públic, hem decidit fer fer les làpides, finalitat de la suscripció, i posar-les a la disposició d'aquest Ajuntament per tal que siguin col·locades en el carrer de *Santa Leocadia*, on, segons acord pres en la sessió municipal del dia 1.er del corrent, penseu posar el nom del gran humanista.

Esperant que ens assabentareu quan i com hem de fer donació de les esmentades làpides, us saludem respectuosament.

Joan Carreres. — *President*.

Ciudadà Alcalde de l'Ajuntament de Figueres.

* * *

Un cop construïdes les dues làpides seran exposades en els «Magatzems Atlàntida», Avinguda de la República 10, per a satisfacció de tots els ciutadans que contribuïren en aquesta meritòria i digna subscripció.

GRAN CAFE EXCELSIOR

RAMBLA - Telèfon, 218 - FIGUERES

de les comarques empordaneses

de garriguella de roses

cap el desvetllament

En quinze dies s'han celebrat en aquest poble dos matrimonis civils. Fet que cal destacar en pobles petits com el nostre degut a la tradició i en la manera que està arrelada l'hipocresia.

Però ací passant per damunt de les preocupacions religioses i dels comentaris que puguin fer-hi els cavernícoles locals, els joves Jaume Clara i Concepció Sarjet, Genís Casanoves i Agnès Vila, veïns tots d'aquest poble de tradició liberal, patentitzaren una vegada més, que l'amor no necessita religions de cap mena.

Aquests actes donaren molt a parlar als pobres mastegaciris, qualificant de rapte el que no era més que l'espontània voluntat dels contraients. ¡Pobra gent! No s'adonen que la seva època ja ha passat a la història per vella i carcunda.

Mentrestant els quatre companys que amb aquests actes donaren prova de llur laïcisme, palesaren ensems que amb el seu sou d'obrers agricultors no volen mantenir ganduls.

un acte de cultura

Un grup de joves dels dos sexes s'han organitzat en agrupació dramàtica i segons referències ben aviat representaran el drama en tres actes del malaurat Santiago Russinyol, *L'hèroe*, obra d'un gran fons social i de veritable desvetllament en la qual s'ensenya el que és l'heroi del treball i el de la guerra.

Aquest grup de joves dediquen el 25 % del que es recapti en la guixeta, a profit de la biblioteca popular, una altra obra lloable i de molt interès pel poble que no trigarà en assaborir-ne fruits saborosos.

Llaurant així, ràpidament assolirem l'emancipació de la humanitat.

Avant, companys!..

J. SAGOLS

roses sucursal de montecarlo

Títol suggestiu per un folletí d'una novel·la feta per *entregues*. Vergonya i escarni per una població civilitzada. Afront i vilipendi per totes les autoritats municipals que per desgràcia patim.

Si ciutadans! Roses sucursal de Montecarlo, amb l'única diferència que en aquell petit Principat el joc és justificat, puix els seus habitants es veuen obligats a viure d'aquest element tan denigrant, però ací no porta més que disgustos i fa dolents a pacífics ciutadans que sense aquest afrós vici podrien ésser útils als seus conciutadans i a la humanitat entera.

Sense el joc potser no es donaria el cas vergonyant que honorables ciutadans es veggessin atracats amb intent de robar-los com succeï fa poc temps.

Autoritats municipals! Deixeu-vos de traveses i baixes passions, ocupeu-vos del poble, dignifiqueu-lo. Feu desaparèixer tot el que el deshonra, mireu de combatre el vici, fomenteu biblioteques, perseguiu la immoralitat i no planeu als desaprensus que viuen de les misèries de la humanitat.

Si ho feu així i procediu rectament no us mancarà l'agraïment dels homes de

SANG NOVA

Acceptem i defensem el dret de les nacions a governar-se elles mateixes, però no perquè continuïn amb el règim capitalista, sinó perquè es federin amb les altres col·lectivitats obreres.

FRANCESC PI i MARGALL.

de pals

Hi ha pobles a Catalunya i a Espanya tota, on sembla que no s'han assabentat encara que fa 20 mesos que ha acabat la monarquia i que disfrutem sota la República d'un règim laic, encara que força atenuat.

Per a mencionar un cas dels tants que existeixen, ens cal ressenyar el que ha passat i passa a un poblet veí del nostre, Regincós.

En aquest poblet el mestre en col·laboració amb el capellà els sembla que encara poden fer el mateix que organitzaven durant els temps nefastos de la Dictadura.

El mestre, en lloc de donar educació laica als seus deixebles, té un interès especial en assabentar-los dels miracles divins i no passa dia que no donguin història sagrada.

El dia 6 del mes en curs que el govern de Catalunya va anunciar que era festa oficial en commemoració de l'obertura del Parlament Català, aquest mestre va fer anar els nois a l'escola, i el dia 8, festa religiosa i per tant no oficial, va fer festa.

Nosaltres entenem que ja seria hora que les autoritats procuressin posar remei a aquests abusos que no fan cap bé a la República, ans al contrari, donen peu als reaccionaris per atemptar contra d'ella.

M. R.

Drogueria i queviures EL SIGLO
Avinguda de la República, 17

gol

Amb aquest títol ha sortit en la nostra ciutat un quinzenal humorístic-esportiu.

Nosaltres, que sabem per experiència el sacrifici moral i material que cal fer per portar endavant una publicació per modesta que sigui, ens plau veure nous paladins a la palestra.

Per tant, desitgem ben cordialment que el nou periòdic tingui una llarga durada.

MANEL GAS MAÑA

NOTARI

successor dels Srs. Candal i Junyer
ofereix al públic el seu despatx
Avinguda República, 43, pral. (carrer Nou)
Telèfon 34 X FIGUERES

TINTORERIA LA ECONÓMICA

DE

T. MÉNDEZ

Avinguda República, 67 (abans Nou). - FIGUERES

Tenyits, rentats i planxats pels procediments més moderns a preus sense competència.

Rentar vestit home, en sec.	3'50 ptes.	-	Tenyir	8 ptes.
• americana	2'00	• - •	5	•
• pantaló	1'50	• - •	3	•
• vestit senyora	2'50	• - •	5	•

les últimes eleccions al reichstag alemany

política internacional

La política alemanya és d'una importància transcendental, quasi pot dir-se que el desí de la humanitat, la seva ascendència o descendència ràpida pertany exclusivament a dos factors decisius, o a la sort d'aquest poble o a l'actitud del proletariat davant la guerra que, cauta i astuta, va preparant-li la burgesia mundial.

Alemanya, és una de les nacions que per causes que no cal esmentar aquí, està més tècnicament avançada. La U. R. S. S. és un país essencialment agrari; totes les dificultats i tot l'esforç del pla quinquenal, és destinat solament a reclificar aquest fet històric. Si Alemanya caigués en el comunisme, que per cert hi va a passos agegantats, la U. R. S. S. trobaria un gran factor de coordinació econòmica i el socialisme, avui encara inestable pel nombre i qualitat del seu enemic, podria redreçar-se victoriosos, i amb un crít de joia infinita imposar-se arreu del món, no per la força, sinó per la convicció dels fets, puix si avui encara la burgesia pot demostrar als ulls del proletariat profà petits defectes de la Revolució russa que el fan indecís, demà, incorporada Alemanya a la gran federació de pobles lliures, ni aquest migrat argument salvador li restaria, car la superioritat de la Unió proletària damunt la resta dels pobles capitalistes seria tant evident, que el vell edifici capitalista cauria com fràgil castell de cartes profundament socavat per un règim novell, però fort, perquè es troba fermament apuntalat per un principi d'equitat com és el de la igualtat social, que és sinònim de justícia.

Hindenburg, el genuí representant

del conservadorisme contemporani, preveu aquesta fragilitat de l'organització social i política d'Alemanya, preveu que si el seu país caigués en la revolució social s'hauria format, mitjançant la seva associació amb Rússia, un poder formidable, interessat en estendre la revolució, i que els altres pobles del vell continent, minats pels seus antagonismes econòmics i, ensem, debilitats per les seves lluites socials quedarien en situació molt precària, obligats a cedir al més petit esforç, a la més petita embestida d'aquesta enorme massa, assistida per centenars de milions d'éssers ajudats pels immensos recursos naturals de Rússia, i l'eficàcia i la cultura de la tècnica alemanya.

Tot això, totes aquestes realitats imposants, unides al fracàs de la democràcia capitalista, no deixen de quedar desaparebudes pels que podríem anomenar d'avançada capitalista; d'aquest capitalisme estoico-maquievèlic que queda insensible davant l'aspecte de la fam, que arreu escampa, astut en imposar els seus privilegis i que vol conservar costí el que costí.

Però, aquest capitalisme ha quedat greument ferit en aquest gran poble on l'obrer comença a tenir consciència de classe i s'ha organitzat en mitjana eficiència. Totes les paradoxes polítiques, totes aquestes grotesques farses de la democràcia alemanya són unes formes exteriors de vida que tenen la virtut de fer ressaltar la seva feblesa interior.

Els cent diputats comunistes, producte d'uns sis milions de votants, han clavats, en les últimes eleccions, la daga més a fons. La ferida raja

abundosamente. L'imperialisme exacerbant, representat per Hitler, creient trobar remei en una brutal reculada, té l'eficàcia d'esperonar per una part i fer obrir els ulls per l'altra als seus enemics.

Notem. En les penúltimes eleccions els nomenats socialistes treuen 132 diputats; en les últimes efectuades en treuen 121; diferència en menys, 11. Els comunistes treuen en les penúltimes 89, en les últimes 100; diferència en més, 11. Onze diputats permutats en desavantatge socialista. Un exèrcit més d'obrers que s'allisten decidits a les files proletàries en adonar-se del joc brut que fan amb el capitalisme els que es diuen socialistes.

La pressió proletària té completament desconcertat al capitalisme germànic i aquest, amb estoicisme irònic, lliura el poder a un general militarista perquè executi una dictadura militar, disfressada, defensat per la plèiade social demòcrata, els llegítims estafadors de la causa proletària.

Mentrestant, el monstre agonitzant, emparat per la força bruta, irà recobrant alè i aquest compàs d'espera l'aprofitarà per tal de rumiar la forma d'executar el futur atac.

JOSEP FERRER I FERRER.

EMILI LLOSA

ha traslladat el seu domicili a la RAMBLA, n.º 19, segon pis, (al costat de la Llibreria Masdevall).

Per qualsevol encàrrec poden tocar el timbre que hi ha a la porta del carrer, el qual comunica amb el pis.

veüllada teatral

El propinent dissabte, dia 17, a les 10 de la nit, tindrà lloc en la Societat Coral «Erato», una veüllada a càrrec de l'«Agrupació Artística» de l'«Ateneu Pi i Margall» de La Bisbal (adherida a la Federació Catalana del Teatre Amateur) representant el vigorós drama del malaguanyat poeta en Frederic Soler, intitulat «El Pubill».

Augurem un èxit, donat els molts que ha obtingut la dita Agrupació, arreu del Baix Empordà.

Sastreria "LA FAMA"

EXTENS ASSORTIT EN VESTITS, ABRICS i PANTALONS FANTASIA.

TALL ESMERAT. - CONFECCIÓ ACURADA.

Avinguda de la República, 4

FIGUERES

atur forçós

Tots coneixem prou l'actitud adoptada per la C. N. T., respecte a l'atur forçós. Tots estem assabentats de la conferència que sobre aquest tema, preparà el B. O. C. A la primera crida hi assistiren totes les entitats obreres sol·licitades deixant-hi d'acudir la U. G. T. i la C. N. T. Aquella excusa la seva presència per carta: aquesta ni tant sols costestà a l'invitació.

No ens ha de venir de nou aquesta actitud. En un número de la *Soli* llegírem que la C. N. T. és l'organització que ha de fer la Revolució; el sindicat no ha de fer altra obra que la revolucionària. El sindicat, per tant, no pot fer obra mutualista ni cooperativista. Per tant, quan els obrers es llencen a una vaga, ho fan en el màxim grau d'heroisme i de sacrifici; saben que passaran uns dies, unes setmanes, uns mesos, disposats, estoicament, a passar gana i misèria. No obstant, mentre han treballat, han colitzat al sindicat; el sindicat ha recollit una quantitat de pessetes. Però els obrers que s'han llençat a la vaga, no perceben cap quantitat per fer front a les necessitats de la seva llar.

Un cop acabada la vaga, el burgès ha perdut diners i ha cedit una part de les peticions obreres; el treballador, s'ha retrassat econòmicament; deu al forn, a l'adroguer, ha manllevat diners als parents, en una paraula, s'ha empenyat. Ha de tornar a treballar amb algunes bases guanyades i d'altres perdudes. La vaga ha estat reventada i abans de perdre-ho tot s'ha buscat una solució a mitges. Els esquiroles han fet el seu paper; ¿però es pot culpar a aquests homes d'haver fet fracassar la vaga?

Si Salvador Seguí, Llairet, i d'altres sindicalistes, aixequessin el cap de llur tomba es mirarien la C. N. T. amb tristor i dirien: «Per això vàrem donar la vida?»...

Per això es va esforçar Seguí a desfer aquelles petites agrupacions obreres, que moltes vegades estaven en pugna entre elles, per constituir, per agrupar a tots els obrers al Sindicat Únic; per formar aquest bloc compacte que tant necessita la massa treballadora. Ell va començar una de les parts més importants per assolir-ho. En aquell temps el treballador es

veia protegit; avui ja no es veïlla per ell; avui la C. N. T. passant per sobre els interessos econòmics del proletarià, té els ulls clavats, uns ulls com de desvari, al comunisme llibertari. «Farem la Revolució, diuen, implantarem el comunisme llibertari i el viurem a l'endemà de la Revolució».

Tothom es tornarà bo; les males pintes, com els Anido, els Foronda, els Cambó i tota la burgesia que s'hagi refugiat a l'estranger, assentirà gustosa a un règim de comunisme llibertari. Dic «refugiat a l'estranger» perquè el dia que els anarquistes facin la Revolució, per estar convençuts que hauran aniquilat tota la burgesia, la faran mundial o almenys a tot Europa. A no ésser així, havem de comptar en contrarrevolucions forjades a l'estranger i per tant la impossibilitat de viure el comunisme llibertari a l'endemà de la Revolució.

Però mentre aquesta Revolució esforja, en terres d'Ibèria hi han molts treballadors parats, deixats de la mà per la C. N. T. Cal no prometre tant comunisme llibertari i cercar una fórmula per protegir la massa parada, clau de la Revolució Social.

JOSEP ANÉ TORRAS.

Articles de tocador i perfumeria EL SIGLO Avinguda de la República, 17

ens pregunen la inserció de la següent lletra oberta:

Al ciutadà Alcalde de Figueres.

¿Quan s'acabarà tot això que imposaren els panxistes, *borratxistes*, dels Primoriveristes? Vull dir allò que diu la dita: «de fer rajar els calés al mig del camí ral».

No foren expulsats del poder, ells? i tots els seus procediments? Doncs, ¿per què en la ciutat de Figueres es cobra els «Arbitris de Rodaje»?

¿No sou veritablement un Alcalde republicà? Doncs, ¿com podeu permetre que es continuï fent el mateix que es feia en temps de la Dictadura?

Avui les carreteres ja no són del rei, ni d'En Primo, són del poble.

Ara bé, els pagesos que paguen el rodatge, paguen els seu consums,

arrendaments i contribucions en els pobles respectius.

Doncs, si ja es paga el tribut que pertany a l'Estat, i les carreteres són del poble, ¿per què encara han d'existir aquests arbitris, tan il·legals, pels pagesos que exporten a la ciutat el fruit que produeixen?

Un pagès que va al mercat amb una carreta i un parell de bous que els té a lloguer, perquè els seus mitjans no li permeten tenir un animal rosam, pel fet de manar un parell ha de pagar doble, i en canvi els amos dels bous i de la terra que treballa el pagès, són els més grans *matuters*, puix tot ço que paga drets a l'Ajuntament, ells ho entren amagat sota els coixins dels cotxes.

* * *

¿Qui és que paga per fer netejar i regar els carrers i rambles, per on poden passejar-se còmodament els burgesos? Doncs, els pagesos i els obrers.

Tots els dies veureu obrers tirant carretons pels carrers de la ciutat, els uns perquè tenen el seu petit taller allunyat del centre de la ciutat i han de portar la mercaderia a les parades; altres, encara es més lamentable, perquè han de fer-ho en servei de la burgesia.

Ací vé a tomb esmentar un cas exemplar: Si un obrer es troba amb el carretó carregat a la Placeta i ha d'anar al carrer de Cervantes, ¿per què ha d'anar a fer el vol al capdamunt de la Rambla?

Estira obrer, la teva sang no l'estima pas la burgesia; per les seves comoditats, hauràs de fer sempre la volta.

Però ja vindrà un dia que els obrers i camperols farem una sola massa, que netejarà totes aquestes immundícies.

¿Ho ha entès ciutadà Alcalde?

¡Fora l'arbitri de *rodatge*! i pels carretons tirats per obrers, circulació lliure!

Un camperol de fora
MIQUEL R. CROS.

Productes vegetarians EL SIGLO Avinguda de la República, 17

La vaga per la vaga, com la revolta per la revolta no condueixen sinó al desastre. A l'enemic no se'l pot ni se l'ha d'amenaçar. DELAVILLE.

de roses

cal posar-hi remei

Passat el moment àlgid i apassionat de les eleccions i aprofitant les planes acollidores de l'«avant..!», devem demanar als nostres *dignes* i apassionats consellers, es deixin de petiteses personals i polítiques i facin esment a aquests i a altres casos ocorreguts a la nostra vila.

Ens han dit que en el lloc comprès entre la Plaça del peix i Moll Comercial, avui sense un mal llum, ha estat atracat, amb intent de robar-lo, el capità del vaixell «Jean Argaud», de la C. Aeropostale. Què es pot fer per evitar aquests casos? Llum, llum, llum.

En la setmana segona del passat mes un aeroplà va veure's obligat a aterrisar a causa del mal temps i averia en el motor. Mantes vegades, calculant la situació geogràfica i condicions climatològiques, hem cregut seria convenient i imprescindible un camp d'aterrissatge, aquest el tenim prop la platja, i sinó podrien habilitar-ne un altre.

En el carrer X ha ocorregut dies ha un accident sortint-ne mal ferida una nena; pot evitar-se que uns quants *amos* deixin llurs carros, bocois o altres estres, que dificulten el pas i posin la vida en perill dels ciutadans.

Estem en plena tardor i època pluvial, una vegada més hem pogut constatar la deixadesa dels nostres carrers i el mal plaçades i importunes canals. El poble veuria amb goig que es fes un adob, per evitar que els veïns preferissin passar pel mig del carrer, a les voreres.

A la plaça de l'Eixampli la meitat

dels arbres són morts, seria convenient replantar-los.

La deixadesa del poble es manifesta més que mai a la plaça del Peix, on hi ha uns pilotets de porqueria i un rec infecte de fang negre i pudent, on fa pocs dies un pescador enfeinat lliscà, perdent la plana de peix corresponent, i quedant amb la roba a propòsit per a ensenyar-la a aquests senyors regidors, perquè en hores de lleure es passegin i contemplin l'abandonament en què està la població.

També creiem seria convenient que es prenguessin mesures per a evitar, o almenys regular, la invasió de què el nostre poble és objecte pels *aristòcrates de l'art*, i prenguessin per assalt els llaguts i altres naus que hi ha abandonades a la platja, convertint-se en petits palaus de p... Aquesta setmana passada robaren la roba d'una trenyina, ja s'ha esbrinat qui fou? Creiem que l'Ajuntament podria fer una obra benefactora, humanament parlant, i de gran profit per Roses, si s'habilités un local, refugi per a pobres.

SANG NOVA.

N. R. — Per haver rebut amb retard aquest original ens veiem precisats a inserir-lo fora de la secció corresponent.

Sabons i lleixius de totes classes

EL SIGLO

Hvinguda de la República, 17

teatral

Per fi ha obert les seves portes al públic el Teatre Municipal de la nostra ciutat, després d'haver permanescut tancat alguns mesos amb motiu d'haver hagut d'efectuar-hi algunes reformes.

En veritat, devem confessar-ho, que el trobavem a faltar, puix és l'únic local de Figueres on pot veure's teatre, cosa que resulta ridícula puix havent-hi dos locals més per a donar-hi representacions artístiques, hem de veure-hi sempre en ells seccions de cinema, que si bé agraden poder-les admirar alguna

volta, haver de soportar-les cada festa acaben per avorrir.

No és cas de seguir aquest article censurant l'actitud dels empresaris que ens volen condemnar a veure cinema eternament, segur que quan fan això és que la liquidació en la guixeta els dóna més que fent teatre; algun altre dia podria ésser que en parléssim.

Diem, doncs, que el nostre antic i volgut teatre havia començat la temporada després d'unes reformes admirables portades a terme sota la direcció dels empresaris Guasc i Bec. Veritablement als que ens plau admirar l'art de Talia, no podem queixar-nos, puix ultra l'acabat i vistositat de la

sala cal afegir-hi que resulta del tot confortable, havent-hi col·locat la calefacció central.

Assistirem a la recepció oficial i cal confessar que fou esplèndida.

En les reformes del Teatre Municipal hem de lamentar solament que no s'hagin fet desaparèixer els seients d'entrada general. Era una reforma peremptòria. Cal que l'empresa es preocupi, com més aviat millor, de posar-hi seients adequats, puix l'espectador que no pot pagar el preu d'un seient de pati, té dret, pagant també una entrada, a seient més decent que el que hi ha.

* * *

Assumpció Casals-Josep Bruguera amb el seu elenc han estat els designats per fer el debut. D'ells dos no cal parlar-ne, puix són a bastament conegudes les seves qualitats. Els demés s'ajusten força al treball dels seus directors. Solament hi trobem a mancar una dama característica. La que acostuma a fer-ne tot hi fer el possible per reeixir en el seu comès no pot assolir-ho.

De la inauguració ençà han representat les següents obres: *El Nuvi*, *El Caballero Varona*, *Todo un hombre*, *La Puntaire*, *La loca de la casa* i *Manos de plata*. De totes elles, es pot fer ressaltar com un veritable èxit *La loca de la casa*, de la qual obra la parella Casals-Bruguera en feren una admirable creació.

ROMEÀ.

S'arreglen plomes estilogràfiques

Llibreria Batllosera

GALAN, 3

La C. N. T. que va ésser creada per a servir els treballadors i aconseguir la seva emancipació, no pot desentendre's del moment actual fent protestes d'un apoliticisme inconcebible i dient que només li interessa la defensa econòmica dels treballadors.

DELAVILLE.

Olis purs de oliva del Sindicat Oleícola Garrotxa-Empordà EL SIGLO
Hvinguda de la República, 17

Arts Gràfiques TRAYTER, Cervantes, 13, Figueres

ceuant..!

**molts republicans
ja no recorden els
màrtirs de jaca**

amplificació

En exposar un tema ampli, hom ha de procurar reduir-lo el més possible per no cansar al lector. El meu anterior article «Abstencionistes» com sigui que vaig exposar-lo laconicament, alguns punts semblen contradir-se, encara que essencialment no sigui així. El present article servirà, doncs, d'amplitud, no per rectificar sinó per refermar-lo, ja que per la seva brevetat pogué ésser causa de confusió. El que més lamentaria fóra que algun obrer imaginés tan sols que vull defensar la burgesia. La meua petita capacitat l'he destinada i destinaré sempre en defensar la causa proletària i d'igualtat social. No intento altra cosa que exposar la meua idea com a bona. Com que no hi ha ningú infalible, noblement rectificaré quan cregui que una altra idea és millor i la consideri oportuna.

«El medi fa a l'home i no l'home al medi». Traslladat aquest principi al Parlament, quan l'ambient és burgès — des del punt de vista nostre — desgraciadament el medi corromp a l'home fent-lo aburgestat; però si per efecte d'una majoria proletària l'ambient es transforma en proletari, el diputat burgès — social i humanament — es purificarà, però burgèsament es corrompirà. Tot és qüestió de l'ambient que domini en el medi.

* * *

El sofrir, lluny de fer un caràcter agri i inhumà — com sembla ésser així — fa a l'home magnànim. Per això l'obrer forjat en el sofriment, de semblant agri, sota la pell de sècs profunds que el dolor de les privacions ha llaurat en la seva cara, amaga un caràcter bo, i perdonaria totes les ofenses si aconseguís bonament el que li perteneix. L'obrer, donant proves d'aquests sentiments, ha de procurar amb tots els mitjans possibles al seu abast, pacíficament atraure a tothom per la seva causa. «Quan així no sigui possible, aleshores emprarem la violència». Si algú gaudint d'una posició que creu privilegiada, lluny de

seguir el bon camí que li assenyalen es rebel·la, aleshores...

* * *

«Perquè les masses vagin a les barricades és necessari que cada home individualment despreiï la matèria». En aquest cas l'ideal ha d'ésser per sobre la vida. ¿Quants donarieu la vostra perquè els altres poguessin viure en tota llibertat i igualtat? Penseu conscientment sense passió.. amb franquesa, ¿quants? Segurament pocs, molt poquets... I aquests perquè l'ideal arrelat en el pensament domina la matèria. «O bé que visquin un estat d'oprobri i de fam». En aquest cas, la matèria faltant-li el necessari per mantenir la vida, s'apodera del pensament lliurant-se a la lluita... per l'existència.

Amb l'esmentat no vull dir que sigui enemic de l'acció directa, però sí de les intentones isolades, que apart de deixar-hi la vida molts obrers, van minvant l'ànim del proletariat, portant-lo en un confusionisme. Això és el que desitjaria evitar. Humanament totes les vides que es perden són sensibles, siguin obrers o no; però desgraciadament sabem que la pitjor part se l'endú el proletariat.

PERE BELLOSTES.

No estic d'acord amb els anarquistes que prediquen realitzar, sigui com sigui, un moviment revolucionari provocat per una minoria, deixant la seguretat del triomf com a cosa secundària. Cal organitzar el moviment i preveure la seguretat de la victòria. Un gest heroic no dona cap resultat pràctic si no hi ha res més que la heroïcitat.

ALEXANDRE SHÁPIRO

front únic!

D'entre la polseguera que ens deixaren els quatre genets de l'Apocalipsi quan la seva vinguda de l'any 14, s'hi veuen cares contretes per una ganyota de por... ¿Tornaran?

... La burgesia, incomprendible, però sistemàtica, fa que regni un ambient d'indiferència entre tots els treballadors dels món capitalista, indiferència que, en definitiva, és provocada per unes senzilles *mutilacions a la Natura*, això que en diem «fronteres».

A més a més, aquesta indiferència crea dins les nacions una atmosfera d'obsecació i incultura per mitjà de la Història, o bé per uns sentiments (geogràfics) que ella mateixa rebrolla, fent possible que hi hagin treballadors nacionalistes, regionalistes, separatistes, etc., però el pitjor i més lamentable és que hi hagin obrers patriotes.

¡¡Pàtria!!—pàtria és la finalitat d'aquests sentiments i també l'única raó que us pot donar un soldat quan el fan anar a la guerra.

¡¡Guerra!!—guerra és la baixesa més vergonyosa que pot registrar un home de la civilització del segle XX i, també, la més ferma consolidació del capitalisme.

Així, com es pot veure, dos paraules que es precedeixen: Pàtria i Guerra.

Pràcticament, veureu que la majoria dels partits i partidets que es formen en les nacions, són dirigits per elements completament burgesos, i així, altra volta, el sistema de la burgesia, que fa possible la ramificació de la massa obrera, que junt amb les dissidències que sorgeixen fan impossible el front únic; solució que cal, per tal d'acabar amb aquest règim opressor i corcat del capitalisme.

... Al corral de la S. D. N. la llocarada està covant una altra guerra...
¡¡Treballadors, uniu-vos!!

JO-NU-SO.